

SPECIAL ATTENTION: Political Advisor
Audience Analysis
Translation Pool

PRIORITY
K
Dec 14
XIII-1330/B

HUNGARY

EXILE (1200)
Anti-Communist Propaganda (1207) ✓

A WORKER'S COMMENT ON RFE.

SOURCE SALZBURG: A 39-year-old worker of UJPEST "Egyesult Izzo" factory.

DATE OF OBSERVATION: Up to November 20 1956.

ENGLISH SUMMARY: RFE was more popular than other Western stations broadcasting in Hungarian language, because it broadcast all day, had hourly news editions, and was mostly concerning itself with Hungarian matters. But its real worth proved during the revolution when RFE became invaluable.

It was "not nice," however, that in some programs RFE held out prospects of help that have not materialized.

Beyond any doubt it is necessary for RFE to continue broadcasting until there is complete freedom of speech and press in Hungary. At present, Hungarian people feel that there is treason all around.

EVALUATION COMMENT: None.

x x x

A nyugati magyar nyelvű adásokról.

The Western Broadcasts in Hungarian Language.

A BUDAPESTI rádióhallgatók nagyobbik fele azért tartott lakásában rádiót, hogy azok nyugati magyar nyelvű adásain keresztül tájékozódva legyenek a külföldi és belföldi eseményekről.

Általában Amerika Hangja és a Szabad Európa Rádió adásai voltak a legkeresettebbek, de LONDON, a spanyol,

(more)

francia és ANKARAI adások is élénken éltek a köztudatban. Az ANKARAI és LONDONI adások inkább saját országuk szemszögéből ismertették hireiket, a spanyol adást -- túlságosan szélsőséges programjai miatt -- már kevesebben hallgatták. Amerikai Hangja elég tárgyilagosan közölte az eseményeket, csak közléseinek kötött időpontja miatt sokan nem hallhatták.

A Szabad Európa Rádióról.

Radio Free Europe Broadcasts.

A SZER azért volt közkedveltebb, mert adásait egész nap sugározták, óránként ismételte hireit és főleg a hazai eseményekkel foglalkozott. Ha bírálni akarnám működését, azt három időszakra kellene osztanom:

- 1.) A szabadságharc kitörése előtti időre,
- 2.) A harcok alatti adására,
- 3.) A jelenlegi és jövőbeli szerepére.

1.)-hez:

A szabadságharc kitörése előtti -- SZTALINI -- időkben kockázattal járt az adásokat hallgatni. A későbbi politikai enyhülés után már hirtelen ment, hogy magánlakásokban a SZER hallgatható, csak hireit továbbadni, vagy azt csoportosan hallgatni, tilos. Ekkor nőtt a hallgatók tébora is.

Sok bosszúságot okozott, hogy a 19-es hullámhosszon, ahol a legjobb volt a vétel, 19 órakor megszüntették az adást és nehéz volt újra átállani az új hullámhosszra.

2.)-hez:

A SZER hivatása magaslátán igazán csak a magyar szabadságharc kirobbanása pillanatától állott. Óráról-órára perregtek az események BUDAPESTEN és vidéken. A magyar rádió elferdítette és kendőzte azokat. Ez vitt mindenkit a SZER hullámaira, hogy az igazságot hallhassa. Bár a PESTI eseményeket láttuk, átértük és a SZER csak később közölte, mégis adásaiból BUDAPEST a vidéki, míg a vidék a BUDAPESTI eseményeket regisztrálhatta, egyben a külföldi megmozdulásokról kapott összefoglaló híreket.

NAGY Imre miniszterelnöksége alatt már nyitott ablakokban bömbölt a SZER és az emberek csoportokba verődve, az utcán hallgatták. Örömmel hallottuk, hogy a SZER már elhagyta a "Szabad Magyarország Hangja" titulust, hiszen már mi is szabad Magyarországnak éreztük magunkat, sajnos, csak

3.

rövid pár napig! Ujra szükségessé vált a Szabad Magyarország Hangját külföldről exportálnunk.

Felbecsülhetetlen érték volt a harcok alatt. Az illegális adások rögzítése, továbbítása, a forradalom támogatása.

De nem volt helyes, hogy be nem következett eseteket helyezett kilátásba. UJPESTI lakos voltam. Az UJPESTI Állami Áruház sarkán és a Tanácsháza előtt óriási embertömeg tárgyalta a SZER híreit. Ekkor már a szabadságharcosok lankadó erővel, rengeteg sebesülttel, egyre gyérülő lőszerkészlettel rendelkeztek, amikor a SZER azt a hírt közölte, hogy olasz önkéntesekből álló hadosztály készül a felkelők segítségére jönni. Bombaként hatott a hír!

A Tanácsháza erkélyéről a hangszóró egész nap bömbölte, hogy "utban a segítség, felkelők tartsatok ki." Másnap azt a hírt mondta be a SZER, hogy csak még három napig tartsanak ki a harcosok az orosz tulerővel szemben, míg az amerikai elnökválasztás lezajlik.

És a mieink kitartottak, mert hitték a SZER hangjának! De segítség nem jött. Legalább a SZER magyarázta volna, hogy miért nem jöhetett?! De ezt nem tette. Egyszerűen bejelentette, hogy a szabadságharc elveszett - pedig még állt a harc - és ezzel napirendre tért a téves információadás felett.

Ez idő óta az emberek bizalma meggingott a SZER-ben. Ócsárolták Amerikával és a tehetetlen ENSZ-el együtt. Ebben nem kis szerepe volt az ismét hangra kapott - tömegbe beépített - kommunistáknak is. Még most is jobb, mint soha, pótolni e mulasztást.

Helytelen volt a SZER-től még az is, hogy mindennap bemondta szám szerint, mennyi menekült szökött nyugatra. Ennek köszönhető, hogy az oroszok megerősítették a határt.

Helytelennek tartják, hogy üzeneteket magnetofon szalagokról közvetítenek, ezt egy női hang még lassan meg is ismételte. Így kevés üzenet kerül bemondásra, a szöveg csaknem azonos. Elég lenne neveket, vagy csak fedőneveket olvasni és egyszer említeni, hogy jó vannak és megérkeztek Ausztriába.

BELI ezrdes adásai kedveltek PEST-en, fejtegetéseit a munkások a gyárakban vitatgatják, megbeszélik. GALLIKUS Reflektorjában kevés a tény, sok a frázis. Ezen már túl van az ország! Általában örvendetes volt, hogy a

(more)

4.

harok alatt a SZER nem az ugynevezett "uszítás" hangján, hanem a jószanság és tárgyilagosság alapján sugározta műsorát a szabadságharcosok felé.

3.)-hoz:

Ha már ilyen tragikus véget ért a forradalom és az orosz uralom a terror nem ért véget, a SZER jelenlegi és jövőbeli szerepéről szólva feltétlenül szükséges, hogy továbbra is fennálljon, míg teljes szólás- és sajtószabadság nem lesz Magyarországon. Hogy a hallgatók bizalmát visszanyerje, többször és érthetően meg kell magyarázni, miért ígért olyat, ami nem következett be? Ki, vagy mi akadályozta a szabadságharcosok fegyveres megsegítését nyugatról? Az otthoniakat most már a 100.000 menekült sorsa is érdekli, ezt pedig csak a SZER tudhatja! Sok lesz a visszatérés! Ezek elviszik az osztrák lagerek siralmas helyzetéről szóló képet vissza az országba. Ez újabb kétségbeesést fog odahaza okozni. Ezért tanácsos lenne ismét részleteket közölni magyar kivándorlók karrierjéről Amerikában, Ausztráliában, stb., ezzel is reményt öntenének az otthoniakba.

Tájékoztassa a SZER az ország munkásságát, minként viselkedjék, hogyha már az orosz nem ment ki, a kecske is jól lakjon, a káposzta is megmaradjon. Közölje, hogy 15 éven aluliak, vagy kinek szükméja nincs, ne disszidáljon. Hogy Amerikába most már csak az vándorolhat ki, akinek ott rokona van, mert ez is az igazságos tartozik. Közölje, hogy a határon újra akasztást létesítették.

A SZER-nek jótanácsként adhatom további adásaihoz a következő irányvonalat:

A mai Magyarország közvéleménye politikai síkon a következő: Nem kér a földesurak, grófok, bárók uralmából, de nem kér a kommunistákból sem. Semleges, független, demokratikus Magyarországot akar Svájc és Ausztria mintájára, mint ahogy NAGY Imre annak idején ezt proklamálta. A SZER nemcsak Magyarország felé, de nyugat felé is hallassa szavát a moszkoviták ellen és ne vérfürdő, hanem harc a függetlenségért legyen a jövőben jelszava kelet és nyugat felé egyaránt.

Ezért igen is szükség van a SZER további hírszolgálatára, de rendezzen közvélemény kutatást és a jövőben a magyarországi hallgatóinak nyújtsa azt és úgy, ahogy ezt elvárja tőle egy mindenben és mindenkiben csalódott rab Magyarország.

End.